

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز
حوزه معاونت پژوهشی

دستورالعمل نحوه نگارش پایان نامه
کارشناسی ارشد، دکترای حرفه‌ای
و دکترای تخصصی

باسمه تعالی

تحقیق مانند هر کار دیگری، دانشی است که مستلزم شناخت اصول و قواعد و روش‌هاست و پژوهشگر با فراگرفتن و قبول کردن آن اصول، علاوه بر اعتبار بخشیدن به دستاوردهای تحقیقاتی خویش و دستیابی به نتایج جدید و مفید در سایه جستجو و کاوش مستمر و بی‌وقفه، چه بسا به ترمیم خطاهای پیشین خود یا دیگران نیز توفیق یابد. در نظام‌های آموزشی و پژوهشی دانشجویان و فارغ‌التحصیلان مقطع‌های کارشناسی‌ارشد و دکتری به عنوان پژوهشگر شناخته می‌شوند. این دوره‌ها در نظام واحدی آموزش عالی در ایران پس از گذراندن تعدادی واحد درسی با تدوین رساله یا پایان‌نامه‌ی تحصیلی تمام می‌شود و احتمالاً همین پایان‌نامه‌ی تحصیلی است که ملاکی برای قرار دادن فارغ‌التحصیلان در زمره‌ی محققان کشور محسوب می‌شود. لذا هدف اساسی تهیه این دستورالعمل، دستیابی به الگویی جامع و استاندارد نمودن چارچوب تدوین پایان‌نامه‌های کارشناسی‌ارشد و دکتری است.

معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز ضمن آرزوی موفقیت برای تمامی دانشجویان، آئین‌نامه‌ی نحوه‌ی نگارش پایان‌نامه‌های دوره کارشناسی‌ارشد و دکتری را به شرح زیر تقدیم می‌دارد. رعایت این آیین‌نامه از اول تیرماه ۱۳۸۸ الزامی بوده و صدور مجوز دفاع منوط به رعایت کامل آن خواهد بود.

دستور العمل نگارش و تدوین پایان‌نامه‌ی کارشناسی‌ارشد و دکترای حرفه‌ای

به منظور هماهنگی بیشتر پایان‌نامه‌ها، رعایت موارد زیر در تایپ، تنظیم و صفحه‌آرایی لازم و ضروری است:

نوع کاغذ و نحوه چاپ:

اندازه کلیه صفحات پایان‌نامه باید در قطع کاغذ A4 (21×29.5 سانتی‌متر) بوده و مطالب آن با نرم‌افزار Word 2003 تایپ و چاپ گردند (پرینت و تکثیر به صورت تک رویه یا دو رویه برای صرفه‌جویی اختیاری می‌باشد).

مشخصات جلد پایان‌نامه‌ها:

- جلد پایان‌نامه از نوع گالینگور و رنگ آن برای دانشجویان کارشناسی‌ارشد به رنگ (سرمه‌ای)، دانشجویان دکترای حرفه‌ای (سبز یشمی) و برای دانشجویان دکترای تخصصی به رنگ (مشکی) می‌باشد.
- رعایت مندرجات روی و پشت جلد پایان‌نامه طبق (پیوست‌الفوب) الزامی بوده و نوشته‌ها به شکل زرکوب چاپ شوند.
- عطف نویسی به صورت زرکوب شامل عنوان، نام و نام‌خانوادگی و سال دفاع از پایان‌نامه الزامی است.

شرح روی جلد پایان‌نامه:

۱. آرم دانشگاه آزاد اسلامی (در ابعاد $2/5 \times 3/5$ سانتی‌متر و به شکل مصوب آن که در سایت قابل برداشت است).
۲. عبارت « دانشگاه آزاد اسلامی » با فونت زر ۱۸ سیاه
۳. عبارت « واحد تبریز » با فونت زر ۱۸ سیاه
۴. نام دانشکده و نام گروه آموزشی با فونت زر ۱۶ سیاه
۵. عبارت « پایان‌نامه برای دریافت درجه کارشناسی‌ارشد M. A. یا M. Sc. » با فونت زر ۱۶ سیاه
- در مورد پایان‌نامه‌های کارشناسی‌ارشد توجه شود که عبارت (M. A.) برای دانشجویان رشته‌های علوم انسانی و عبارت (M. Sc.) برای رشته‌های غیر علوم انسانی استفاده شود.
- برای رساله‌های دکترای تخصصی عبارت «رساله برای دریافت درجه دکترای تخصصی (Ph. D.)»
- برای پایان‌نامه‌های دکترای حرفه‌ای عبارت «پایان‌نامه برای دریافت درجه دکترای حرفه‌ای (M. D.) (برای دانشجویان پزشکی) یا (V. M. D.) (برای دانشجویان دامپزشکی)»
- از درج عباراتی چون خانم، آقای، سرکار خانم، جناب آقای و امثالهم برای مشخصات استادان خودداری گردد.
- از درج عناوین دکتر، مهندس و امثالهم برای افراد غیر دارنده این عناوین خودداری گردد.
۶. کلمه « گرایش » (نام گرایش تحصیلی) با فونت زر ۱۶ سیاه
۷. کلمه « عنوان » با فونت نازنین ۱۸ سیاه
۸. عنوان پایان‌نامه با فونت تیترا ۱۸ سیاه
۹. عبارت « استاد راهنما » با فونت نازنین ۱۸ سیاه
۱۰. نام استاد راهنما با فونت زر ۱۸ سیاه
۱۱. عبارت « استاد یا استادان مشاور » با فونت نازنین ۱۸ سیاه
۱۲. نام استاد یا استادان مشاور با فونت زر ۱۸ سیاه
۱۳. کلمه « نگارش » با فونت نازنین ۱۸ سیاه
۱۴. نام نگارنده با فونت زر ۱۸ سیاه

پایان نامه به ترتیب شامل بخش‌های زیر است:

- طرح روی جلد (فارسی)
- بسم الله الرحمن الرحيم
- تقدیم
- سپاسگزاری
- چکیده فارسی (حداکثر ۲۵۰ کلمه در یک صفحه)
- فهرست مطالب
- فهرست جدول‌ها (در صورت وجود)
- فهرست نمودارها (در صورت وجود)
- فهرست شکل‌ها (در صورت وجود)
- فهرست نقشه‌ها (در صورت وجود)
- متن اصلی پایان نامه (شامل فصول)
- نتیجه‌گیری
- پیشنهادات
- پیوست‌ها (در صورت وجود)
- واژه‌نامه (در صورت نیاز)
- فهرست منابع فارسی
- فهرست منابع غیر فارسی براساس مدل APA
- چکیده انگلیسی
- صورتجلسه تایپ شده دفاع پایان نامه
- طرح پشت جلد (انگلیسی)

شرح پشت جلد پایان نامه:

مطابق پیوست (ب) نوشته شود.

نکات کلی در مورد نحوه نگارش پایان نامه:

- صفحات پایان نامه بصورت ساده و بدون استفاده از کادر و یا سرصفحه تایپ، صفحه‌آرایی و تنظیم شود.
- متن پایان نامه طوری تنظیم شود که از سمت راست کاغذ ۳cm، از سمت چپ ۲cm، از بالای صفحه ۳cm و از پایین صفحه ۲/۵cm فاصله داشته باشد.
- فاصله سطرها در سراسر پایان نامه برابر ۱/۵cm بوده ولی در چکیده برابر ۱cm در نظر گرفته شود.
- صفحه اول هر فصل باید از خط پنجم شروع شده و سطر اول هر پاراگراف در صفحات پایان نامه باید شامل ۱cm تورفتگی به سمت داخل باشد.
- شماره گذاری صفحات پایان نامه در پایین و وسط صفحه بوده و فاصله شماره صفحه تا پایین صفحه ۱/۵cm باشد.

- در صورتیکه متن پایان نامه به زبان انگلیسی باشد فاصله هر سطر از سمت چپ کاغذ ۳cm و از سمت راست ۲cm در نظر گرفته شود.

اندازه و نوع قلم‌هایی که در تهیه پایان نامه مورد استفاده قرار می‌گیرند به صورت زیر است:

نام قلم و اندازه برای نوشتار فارسی	نام قلم و اندازه برای نوشتار انگلیسی	
تیترا ۱۴	Times New Roman 14 Bold	سرفصل‌ها
تیترا ۱۲	Times New Roman 12 Bold	عناوین اصلی
بی میترا ۱۴ سیاه (B Mitra 14 Bold)	Times New Roman 12 Italic	عناوین فرعی
بی میترا ۱۴ (B Mitra 14)	Times New Roman 12	متن اصلی

- در تحریر پایان نامه از به کار بردن لغات لاتین خودداری نموده و از معادل فارسی آنها با نظر استادان راهنما و مشاور استفاده شود. در صورت نیاز در پاورقی همان صفحه با ذکر شماره، لغات لاتین آورده شوند.
- در صورتی که یک عبارت یا واژه نیاز به توضیح خاصی داشته باشد، توضیح را می‌توان بصورت پاورقی در همان صفحه ارائه نمود. در این صورت عبارت یا واژه توسط شماره‌ای بصورت کوچک در بالا و سمت چپ آن تایپ می‌شود و در پاورقی، توضیح مربوط به آن شماره ارائه می‌شود.
- در صورت نیاز به درج پاورقی، همه موارد فارسی به صورت راست چین با قلم بی میترا با سایز ۱۱ و موارد انگلیسی به صورت چپ چین با قلم Times New Roman با سایز ۱۰ نوشته شوند.
- هر جدول باید دارای شماره و عنوان (توضیح) باشد که به صورت وسط چین در روی آن با قلم بی میترا ۱۱ سیاه نوشته شود. همه‌ی اعداد جدول باید به صورت فارسی و وسط چین با قلم بی میترا ۱۲ تایپ گردند.

جدول (۲-۳): میزان تولید رنگ های فعال در دو سال گذشته

سال	تولید (تن)
۲۰۰۸	۱۰۰۰۰۰
۲۰۰۷	۲۰۰۰۰۰

- هر شکل یا نمودار باید دارای شماره و عنوان (توضیح) باشد که به صورت وسط چین در زیر آن با قلم بی میترا ۱۱ سیاه نوشته شود.
- در حد امکان از صفحات بزرگ (بزرگ‌تر از A4) در پایان نامه استفاده نکنید و آن را از طریق فتوکپی‌های مخصوص کوچک و استاندارد نمایید. در صورت اجبار، آن را طوری تا نمایید که از صفحات بیرون نزنند.

شماره گذاری

۱. شماره گذاری صفحات

صفحات «بسم الله الرحمن الرحيم»، «تقدیم»، «سپاسگزاری» شماره گذاری نمی‌شوند. صفحات «فهرست‌ها» به ترتیب حروف الفبای فارسی شماره گذاری خواهند شد. شماره گذاری صفحات باید در وسط و پایین صفحه انجام گیرد. متن اصلی پایان نامه به ترتیب اعداد فارسی شماره گذاری می‌گردند.

۲. شماره گذاری موضوع‌ها

موضوع‌های اصلی پایان نامه معمولاً چند فصل است و هر فصل نیز ممکن است به چند بخش تقسیم گردد.

صفحه اول هر فصل باید از خط پنجم شروع شود. هر یک از بخش‌های هر فصل با دو شماره که با خط تیره از یکدیگر جدا شده‌اند، مشخص می‌گردد. عدد سمت راست بیانگر شماره فصل و عدد سمت چپ شماره ترتیب بخش مورد نظر است. در صورتی که هر بخش دارای زیربخش باشد، شماره هر زیربخش در سمت چپ شماره مذکور قرار می‌گیرد. مثلاً ۳-۴-۲ یعنی زیربخش سوم از بخش چهارم فصل دوم.

۳. شماره‌گذاری تصاویر، جدول‌ها، نمودارها و نقشه‌ها

مانند روال قبلی است. مثلاً دهمین شکل در فصل سوم به صورت شکل (۳-۱۰) نوشته می‌شود و یا سومین جدول در فصل دوم به صورت جدول (۳-۲) نوشته می‌شود.

۴. شماره‌گذاری پیوست‌ها

پیوست‌های پایان‌نامه با حروف الفبای فارسی نامگذاری می‌شوند. به عنوان مثال: «پیوست الف» تمامی شکل‌ها و جدول‌های موجود در هر پیوست، با توجه به پیوست مربوط شماره گذاری خوانند شد. به عنوان مثال: سومین جدول در پیوست «ب» به این صورت نوشته می‌شود: جدول (ب-۳).

۵. شماره‌گذاری روابط و فرمول‌ها

هر رابطه در متن پایان‌نامه با دو شماره که با خط فاصله از یکدیگر جدا می‌شوند، مشخص می‌گردد. عدد سمت راست بیانگر شماره فصل و عدد سمت چپ، شماره رابطه مورد نظر است. مثلاً هشتمین رابطه در فصل ششم به صورت (۶-۸) نوشته می‌شود.

نحوه نوشتن منابع و ارجاع دهی به آنها در متن:

برای ارجاع خواننده به منابعی که در پایان‌نامه خود به آن استناد می‌کنید، می‌توانید به شکل زیر عمل کنید: پس از بیان مطلب مورد استناد، نام نویسنده و سال انتشار یا مقاله را در پرانتز ذکر کنید. توجه کنید که در این مورد خاص باید بین نام نویسنده و سال انتشار کتاب یا مقاله علامت ویرگول قرار دهید. مثال: بیان شده است که ... (علوی، ۱۳۷۷) یا (BaBazadeh, 2010) کل منابع مورد استفاده در آخر پایان‌نامه آورده می‌شود. فهرست منابع فارسی و منابع غیر فارسی باید مجزا از هم نوشته شده و به ترتیب بر حسب تقدم حروف الفبای فارسی و لاتین حرف اول نام خانوادگی نویسنده به صورت زیر تنظیم می‌شود:

۱. نام خانوادگی نویسنده
۲. حرف اول نام نویسنده
۳. سال انتشار
۴. عنوان کتاب، مقاله، گزارش یا پایان‌نامه تحصیلی همراه با ذکر عنوان پایان‌نامه دوره کارشناسی ارشد یا رساله دکترا (این قسمت باید با حروف ایتالیک و سیاه حروفچینی شود).
۵. محل نشر کتاب و نام ناشر آن، نام مجله، سمینار یا مؤسسه علمی که مقاله در آن چاپ شده و یا نام دانشگاهی که پایان‌نامه در آنجا ارائه گردیده است.
۶. شماره جلد کتاب یا شماره جلد مجله.

۷. شماره صفحاتی که مطلب مورد نظر از آن استخراج شده است (در صورتیکه کل منبع مورد نظر به عنوان مرجع مورد استفاده قرار گرفته باشد، لزومی به ذکر شماره صفحه‌ها نیست).
- توجه شود که مطالب فوق توسط ویرگول از هم جدا شوند و در مورد حرف اول نام نویسنده بعد از علامت نقطه از علامت ویرگول استفاده شود.

نحوه‌ی نوشتن منابع فارسی در آخر پایان‌نامه:

کتاب:

عظیمی، س.، ۱۳۴۸، *اصول روانشناسی عمومی*، تهران: انتشارات دهخدا، چاپ نهم، ص ۳۸.

مقاله:

نیستانی، ا. و عظیم‌زاده، م.، ۱۳۸۲، *ارزیابی تحمل به خشکی در ارقام مختلف عدس*، مجله علوم کشاورزی ایران، جلد ۵، شماره ۱، ص ۶۹-۶۱.

پایان‌نامه:

لسانی، ا.، ۱۳۸۵، *بررسی امکان سنتز کامپوزیت پلی‌آنین-تیتانیوم دی‌اکساید و مطالعه خصوصیات آنها*، پایان‌نامه کارشناسی ارشد گروه شیمی کاربردی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز.

نحوه‌ی نوشتن منابع لاتین در آخر پایان‌نامه:

۱- مقاله در یک نشریه ادواری (مجله، روزنامه یا مجله)

Author, A., Author, B., & Author, C. C. (Year). Title of article. *Title of periodical volume number*, pages.

Anisman, H., Rrmington, G., & sklar, L. S. (1979). Effects of inescapable shock on subsequent escape performance: Catecholaminergic and cholinergic mediation of response initiation and maintenance. *Psychopharmacology*, 61(1), 107-124.

۲- کتاب

Author, A. A. (Year of publication). *Title of work: Capital letter also for subtitle*. Location: Publisher.

Beck, A. T. (1967). *Depression: clinical, experimental and theoretical aspects*. New York: Hoeber.

۳- مقاله در مجموعه مقالات یا یک بخش در یک کتاب

Author, A. A. (Year of publication). Title of article. In A. Editor & B. B. Editor (Eds.), *Title of book* (pages of article). Location: Publisher.

Cicere, T.J. (1979). A critique of animal analogues of alcoholism. In E. Hajchrowicz & E. P. Noble (Eds.), *Biochemistry and pharmacology of ethanol (volume Z, pp. 31-59)*. New York: Plenum press.

۴- مقاله اینترنتی در یک نشریه ادواری

Author, A. A., & Author, B. B. (Date of publication). Title of article. *Title of journal, volume number* (issue number if available). Retrieved month day, year, from <http://Web address>.

Coustan, T., & Rocka, L. (1999). Putting theory into practice. *Focus on Basics*, 3. Retrieved June 7, 2003 from <http://www.gse.harvard.edu/ncsall/fob/1999/coustan.htm>

۵- متن اینترنتی در نشریه غیر ادواری (گزارش و مطالب اینترنتی)

Author, A. (Date of publication). *Title of article*. Retrieved month date, year, from <http://Web address>.

Plonsky, H. (2004). *Psychology with style: A hypertext writing guide (version 5)*. Retrieved Januay 10, 2004, from <http://www.uwsp.edu/psych/apa4b.htm>

۶- نشر دولتی

U.S. Department of Health, Education, and welfare. (1971). *Alcohol and Health*. Washington, DC: U.S. Government printing office.

توصیه:

این مدل بر اساس شیوه APA (ویرایش پنجم) می‌باشد. برای اطلاعات بیشتر به آدرس www.apastyle.org رجوع کنید.

چکیده به زبان انگلیسی

در آخر پایان‌نامه، چکیده به زبان انگلیسی آورده شود (حداکثر ۲۵۰ کلمه در یک صفحه)
طرح انگلیسی پشت جلد مطابق پیوست ۲ نوشته شود.

نکته قابل توجه:

مشخصات نسخه الکترونیکی پایان‌نامه:

دانشجو موظف است علاوه بر **نسخه چاپی** از پایان‌نامه‌ی خود که به تأیید استادان راهنما، مشاور و داور رسیده، سه/۳ نسخه الکترونیکی (CD) متن کامل پایان‌نامه که منطبق با نسخه چاپی نهایی را بر روی CD که هر کدام شامل فایل‌هایی با فرمت‌های PDF و WORD باشد به امور پایان‌نامه‌ها در حوزه معاونت پژوهشی تحویل دهد.

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تبریز

دانشکده علوم پایه - گروه شیمی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد

گرایش: شیمی آلی

عنوان:

**سنتز و کاربرد پلیمرهای ۲-هیدروکسی اتیل متاکریلات در
آزاد سازی کنترل شده داروی ضدالتهاب غیراستروئیدی ایبوپروفن**

استاد راهنما:

دکتر میرزا آقا بابازاده

استاد مشاور:

دکتر لادن اجلالی

نگارش:

زینب حاجی زین العابدینی

تابستان ۱۳۸۶

پیوست (ب)

**Islamic Azad University
Tabriz Branch**

(T.N.R. 18 Bold)

(T.N.R. 18 Bold)

Faculty of Science – Department of Chemistry (T.N.R. 16 Bold)

Thesis «M.Sc.»

(T.N.R. 14 Bold)

On Organic Chemistry

(T.N.R. 14 Bold)

Subject

(T.N.R. 14 Bold)

**Synthesis and Application of 2-Hydroxyethyl
Methacrylate Polymers in Controlled Release of
Ibuprofen as a Nonsteroidal Anti-inflammatory Drug**

(T.N.R. 18 Bold)

Thesis Advisor:

(T.N.R. 14 Bold)

Mirzaagha Babazadeh (Ph. D.)

(T.N.R. 16 Bold)

Consulting Advisor :

(T.N.R. 14 Bold)

Ladan Edjlali (Ph. D.)

(T.N.R. 16 Bold)

By:
Zeynab Hajzeynalabedini

(T.N.R. 14 Bold)
(T.N.R. 16 Bold)

Summer 2007

(T.N.R. 14 Bold)